

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Факультет економіки та бізнесу**

Кафедра «Публічного управління, адміністрування та права»

**ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Мелітополь
2020 р.

Правове забезпечення спеціальності. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». – Мелітополь: Таврійський державний агротехнологічний університет, 2020. – 21 с.

Розробник: Олена Нестеренко, к.ю.н., ст. викладач

Рецензент: Вікторія Нехай, д.е.н., проф.

Розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти

Протокол № 2 від «23» Вересня 2020 року

Голова, доц. Костякова Анна КОСТЯКОВА

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Структура навчальної дисципліни	5
Теми та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи. Змістовий модуль 1. «Право в публічному управлінні».....	8
Самостійна робота до теми 1.....	8
Самостійна робота до теми 2.....	9
Самостійна робота до теми 3	10
Самостійна робота до теми 4.....	11
Самостійна робота до теми 5.....	11
Самостійна робота до теми 6	12
Змістовий модуль 2. «Особливості правового регулювання публічного управління».....	13
Самостійна робота до теми 7.....	13
Самостійна робота до теми 8.....	14
Самостійна робота до теми 9	15
Самостійна робота до теми 10	16
Самостійна робота до теми 11.....	17
Критерії оцінювання.....	19
Рекомендована література	
.....	20

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Правове забезпечення спеціальності» є однією з базових дисциплін з підготовки фахівців для органів державного управління та місцевого самоврядування, громадських організацій, різних галузей господарства та соціальної інфраструктури населених пунктів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні та загальні закономірності виникнення, розвитку і функціонування держави і права, основні державно-правові поняття і категорії правознавства, що використовуються при викладанні галузевих юридичних дисциплін.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Правове забезпечення спеціальності» пов'язана з конституційним правом України, адміністративним правом, менеджментом, юридичною деонтологією, історією політичних та правових учень, філософією права, галузевими юридичними дисциплінами.

Основними завданнями вивчення дисципліни є надання слухачам теоретичних знань та виробити в них практичні навички опрацьовувати й обґрунтовувати конкретні пропозиції, які стосуються актуальних проблем становлення та розвитку державного управління. Крім цього, метою цієї дисципліни є підвищення загального рівня правової культури державних службовців, засвоєння ними методологічних засад самостійного поглиблення юридичних знань, вироблення вмінь їх застосування в межах правового поля України при реалізації процесуально-процедурної моделі поведінки державних службовців.

Студент повинен знати:

- основні нормативні акти, що регулюють правовідносини в галузі управління;
- основні принципи та види управлінської діяльності;
- основи адміністративного права;
- основи державного будівництва;
- засади конституційного ладу України;
- статус суб'єктів управлінської діяльності;
- функції та методи управління;
- законність та дисципліну управління;
- адміністративну відповідальність.

Студент повинен вміти:

- аналізувати теоретичні знання та робити відповідні висновки;
- використовувати набуті знання до конкретних практичних ситуацій;
- використовувати адміністративне законодавство при вирішенні конкретних питань.
- розрізнявати форми та види державного управління.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 «Право в публічному управлінні»							
1	Лекція 1	Теоретико-правові аспекти поняття держави	2				
1,2	Практичне заняття 1,2	Теоретико-правові аспекти поняття держави			4		3
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 1				10	2
2	Лекція 2	Загальна характеристика права як регулятора суспільних відносин	2				
2,3	Практичне заняття 3,4	Загальна характеристика права як регулятора суспільних відносин			4		3
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 2				10	2
3	Лекція 3	Система права і система законодавства	2				
4	Практичне заняття 5	Система права і система законодавства			2		2
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 3				10	1
4	Лекція 4	Конституційне право: основні поняття та характеристики	2				
4	Практичне заняття 6	Конституційне право: основні поняття та характеристики			2		2
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до				10	1

		самостійної роботи 4					
5	Лекція 5	Адміністративне право як юридична основа реалізації публічного управління	2				
5	Практичне заняття 7	Адміністративне право як юридична основа реалізації публічного управління			2		2
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 5				10	2
6	Лекція 6	Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права	2				
6	Практичне заняття 8,9	Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права			4		3
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 6				8	2
7,8	Самостійна робота 4	ПМК I				2	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I					10
Всього за змістовий модуль 1 – 90 год.			12		18	60	35
Змістовий модуль 2 «Особливості правового регулювання публічного управління»							
9	Лекція 7	Громадяни України як суб'єкти адміністративного права	2				
9	Практичне заняття 10	Громадяни України як суб'єкти адміністративного права			2		3
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 7				6	2
10	Лекція 8	Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування в Україні	2				

10	Практичне заняття 11,12	Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування в Україні			4		3
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 8				12	2
11	Лекція 9	Форми та методи державного управління	2				
11	Практичне заняття 13	Форми та методи державного управління			2		3
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 9				6	2
12	Лекція 10	Адміністративна відповідальність	2				
12	Практичне заняття 14,15	Адміністративна відповідальність			4		3
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 10				6	2
13	Лекція 11	Законність та дисципліна у сфері державного управління	2				
13	Практичне заняття 16	Законність та дисципліна у сфері державного управління			2		3
	Самостійна робота 11	Робота на навчально-інформаційному порталі Методичні рекомендації до самостійної роботи 11				4	2
14,15	Самостійна робота	ПМК II				2	
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II					10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			10		14	36	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.							100

ТЕМИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. «Право в публічному управлінні»

Самостійна робота до теми 1. «Теоретико-правові аспекти поняття держави»

Час: 10 години

Мета заняття: формування знань про державу, її основні ознаки, форми та функції

План

1. Теорії та причини виникнення держави
2. Поняття та ознаки держави
3. Функції, форми держави

Освоїти термінологічні дефініції: держава, форми держави, функції держави, демократичний, авторитарний, тоталітарний режими, монархія, республіка, унітарні, федеративні держави, внутрішні, зовнішні функції держави.

Рекомендована література: 1, 18, 19

Питання для самоконтролю:

Питання для закріплення та перевірки засвоєних знань:

- 1.Що таке держава ?
- 2.Які ви знаєте теорії щодо походження держави?
- 3.Які ви знаєте ознаки і функції держави?
4. Назвіть основні внутрішні функції держав.
5. Назвіть основні зовнішні функції держави.
6. Чим відрізняється демократичний режим від тоталітарного?
7. Назвіть особливості унітарної держави.
8. Чим відрізняються монархії від республік.

9. Що є спільним між наступними теоріями походження держави: класова, расова та теорія насильства?

10. Перерахуйте ознаки держави.

Теми для доповідей :

1. Держава і право – закономірний результат розвитку цивілізації.
2. Проблеми формування правової держави в Україні.
3. Характеристика внутрішніх та зовнішніх напрямків діяльності держави.
4. Поняття та ознаки громадянського суспільства.
5. Романо-германський тип правової системи.
6. Теорія розподілу влади Шарля Луї Монтеск'є

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

- 1.1. Правова держава
- 1.2. Громадянське суспільство
- 1.3. Механізм держави

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

держава, форми держави, функції держави, демократичний, авторитарний, тоталітарний режими, монархія, республіка, унітарні, федеративні держави, внутрішні, зовнішні функції держави.

Самостійна робота до теми 2. «Загальна характеристика права як регулятора суспільних відносин»

Час: 10 години

Мета заняття: формування знань про право, його основні ознаки, форми та функції, норми права, структуру та види.

План

1. Поняття і ознаки права
2. Принципи права
3. Функції права та його соціальна цінність
4. Норми права, їх види та структура

Освоїти термінологічні дефініції: право, норма права, гіпотеза, диспозиція, санкція, принципи права, функції права.

Рекомендована література: 1, 18, 19

Питання для самоконтролю:

Питання для закріплення та перевірки засвоєних знань:

1. У чому полягає соціальна обумовленість права?
2. Розкрийте поняття принципів права та їх систему.
3. У чому виявляється статика і динамізм в реалізації функцій права?
4. Розкрийте структуру норми права.
5. Наведіть основні класифікації норма права.
6. Що таке санкція?
7. Назвіть та поясніть основні ознаки права.
8. Чим норми права відрізняються від норм моралі?

9. Які бувають норми права за часом дії?
10. Перерахуйте основні принципи права.

Теми для доповідей :

1. Правосвідомість як форма суспільної свідомості.
2. Суб'єктивне право і суб'єктивний обов'язок як основний юридичний зміст правовідносин.
3. Види юридичної відповідальності залежно від галузевої структури права
4. Правове виховання, як засіб підвищення рівня правосвідомості та правової культури.
5. Загальна характеристика основних галузей права України.
6. Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу.

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

- 1.1. Джерела права
- 1.2. Правовідносини
- 1.3. Правотворчість
- 1.4. Реалізація норм права

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів: право, норма права, гіпотеза, диспозиція, санкція, принципи права, функції права.

Самостійна робота до теми 3. «Система права і система законодавства»

Час: 10 години

Мета заняття: формування знань про систему права, систему законодавства та їх співвідношення.

План

1. Закони і підзаконні нормативно-правові акти
2. Поняття і структура системи права
3. Поняття системи законодавства її співвідношення з системою права
4. Поняття та види систематизації законодавства

Освоїти термінологічні дефініції: нормативно-правовий акт, закон, підзаконний нормативно-правовий акт, інкорпорація, консолідація, кодифікація.

Рекомендована література: 1,18,19

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть принципи побудови системи права.
2. Охарактеризуйте предмет і метод правового регулювання.
3. Назвіть головні елементи, які входять до структурної побудови системи права.
4. Вкажіть головні ознаки галузей і інститутів права та їх види.
5. Визначте відмінності між системою права та системою законодавства.

Теми для доповідей :

1. Публічне і приватне право.
2. Співвідношення норм міжнародного і національного права.
3. Поняття, ознаки і види інститутів права. Підгалузі права.

Завдання:**1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:**

- 1.1. Критерії визначення галузевої належності норм права
- 1.2. Нормативно-правовий договір

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Нормативно-правовий акт, закон, підзаконний нормативно-правовий акт, інкорпорація, консолідація, кодифікація.

Самостійна робота до теми 4. «Конституційне право: основні поняття та характеристики»

Час: 10 годин

Мета заняття: формування знань про етапи конституційного процесу в Україні, загальні засади конституційного ладу України, прав, свобод та обов'язків людини і громадянина, Конституційно закріплений поділ влади на гілки та їх порядок формування, повноваження і функції.

План

1. Конституційне право як галузь права України
2. Конституція України
3. Характеристика загальних засад конституційного ладу в Україні
4. Конституційно-правовий статус органів державної влади

Освоїти термінологічні дефініції: конституційне право, Конституція, суверенітет, демократизм, унітаризм, республіканізм, законодавча, виконавча, судова влада.

Рекомендована література: 1,20,21**Питання для самоконтролю:**

1. Чому Конституція є основним законом ?
2. Яка за Конституцією Україна є за формою правління, державного устрою та політичним режимом?
3. В чому зміст прямої дії конституційних норм?
4. Хто є носієм державної влади в Україні і чому?
5. Охарактеризуйте державні символи України?
6. Охарактеризуйте закріплені права і свободи людини і громадянина?
7. Охарактеризуйте закріплені обов'язки громадянина?
8. Назвіть функції Верховної Ради України.
9. Назвіть суб'єктів права законодавчої ініціативи.
10. Яке місце займає Президент України в системі поділу влади ?
11. Назвіть представницькі повноваження Президента України.
12. Які основні функції здійснює Кабінет Міністрів України ?

Теми для доповідей :

1. Конституційний статус органів суду і прокуратури.
2. Територіальний устрій України.
3. Місцеве самоврядування.
4. Верховна рада України.
5. Конституційно-правовий статус національних меншин в Україні.

6. Конституційно-правовий статус політичних партій та громадських організацій в Україні.

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

1.1 Вибори в Україні.

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Конституційне право, Конституція, суверенітет, демократизм, унітаризм, республіканізм, законодавча, виконавча, судова влада.

Самостійна робота до теми 5. «Адміністративне право як юридична основа реалізації публічного управління»

Час: 10 годин

Мета заняття: формування знань про особливості адміністративного права як основи реалізації публічного управління

План

1. Поняття адміністративного права
2. Поняття норми адміністративного права
3. Поняття та сутність адміністративно-правових відносин

Освоїти термінологічні дефініції: адміністративне право, джерела адміністративного права, адміністративно-правова норма, адміністративно-правові відносини.

Рекомендована література: 1, 11, 12, 13,14

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення предмету адміністративного права.
2. Дайте визначення адміністративно-правовій норми.
3. Назвіть джерела адміністративного права.
4. Яка структура адміністративно-правової норми?
5. Дайте визначення адміністративно-правовим відносинам.

Теми для доповідей :

1. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права.
2. Розвиток науки адміністративного права: характеристика етапів.
3. Система адміністративного права.
4. Особливість систематизації адміністративного законодавства.

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

1.1 Механізм адміністративно-правового регулювання.

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Адміністративне право, джерела адміністративного права, адміністративно-правова норма, адміністративно-правові відносини.

Самостійна робота до теми 6. «Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права»

Час: 10 годин

Мета заняття: формування знань про систему органів виконавчої влади.

План

1. Поняття, сутність та ознаки виконавчої влади
2. Поняття та ознаки органів виконавчої влади
3. Види органів виконавчої влади

Освоїти термінологічні дефініції: Поняття і правовий статус органу виконавчої влади. Принципи побудови системи органів виконавчої влади. Види органів виконавчої влади. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади. Кабінет Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади України. Місцеві державні адміністрації.

Рекомендована література: 1, 5, 6,7 11

Питання для самоконтролю:

1. Що таке державна виконавча влада?
2. Назвіть основні ознаки органів виконавчої влади.
3. Назвіть види органів виконавчої влади в залежності від обсягу повноважень по території.
4. Назвіть види органів виконавчої влади в залежності від характеру повноважень.
5. Назвіть види органів виконавчої влади в залежності від обсягу і характеру компетенції.

Теми для доповідей :

1. Основні форми діяльності органів виконавчої влади
2. Кабінет Міністрів України.
3. Центральні органи виконавчої влади.
4. Президент України.

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

- 1.1. Органи місцевого самоврядування
- 1.2. Поняття, юридичне значення і види юридичних актів управління. Вимоги, що висуваються до юридичних актів управління.
- 1.3. Дія юридичних актів управління. Порядок підготовки, видання, припинення, зміни, зупинення і скасування актів управління.

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Поняття і правовий статус органу виконавчої влади. Принципи побудови системи органів виконавчої влади. Види органів виконавчої влади. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади. Кабінет Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади України. Місцеві державні адміністрації.

Змістовий модуль 2. «Особливості правового регулювання публічного управління»

Самостійна робота до теми 7. «Громадяни України як суб'єкти адміністративного права»

Час: 6 годин

Мета заняття: формування знань про основні права та обов'язки громадян у сфері виконавчої влади.

План

1. Основи адміністративно-правового статусу громадян
2. Права й обов'язки громадян у сфері виконавчої влади
3. Звернення громадян

Освоїти термінологічні дефініції: адміністративно-правовий статус, адміністративна правоздатність, адміністративна дієздатність, адміністративна правосуб'єктність, адміністративна деліктоздатність, права, обов'язки, законні інтереси, гарантії, громадянство, іноземний громадянин, особа без громадянства, біженець, об'єднання громадян, громадська організація, політична партія, підприємство, установа, організація.

Рекомендована література: 1, 10, 11,12

Питання для самоконтролю:

1. Що таке адміністративно-правовий статус?
2. Що таке адміністративна правоздатність.
3. Що таке адміністративна дієздатність.
4. Назвіть права громадян у сфері виконавчої влади
5. Назвіть обов'язки громадян у сфері виконавчої влади.

Теми для доповідей :

1. Право на свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні.
2. Право на організацію і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій.
3. Право на свободу совісті, освіту, охорону здоров'я

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

- 1.1. Основні права, свободи та обов'язки іноземних громадян та осіб без громадянства, що проживають в Україні.
- 1.2. Загальні положення про імміграцію в Україну іноземців та осіб без громадянства

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Адміністративно-правовий статус, адміністративна правоздатність, адміністративна дієздатність, адміністративна правосуб'єктність, адміністративна деліктоздатність, права, обов'язки, законні інтереси, гарантії, громадянство, іноземний громадянин, особа без громадянства, біженець, об'єднання громадян, громадська організація, політична партія, підприємство, установа, організація.

3. Робота з нормативно-правовим актом

Розібрати Розділи II, III ЗУ «Про звернення громадян»

Самостійна робота до теми 8. «Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування в Україні»

Час: 12 годин

Мета заняття: формування знань про особливості державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні.

План

1. Поняття, ознаки та принципи державної служби
2. Правове регулювання державної служби
3. Права та обов'язки державних службовців
4. Обмеження та заборони, що встановлюються для державних службовців

Форми Освоїти термінологічні дефініції: Державна служба, державний службовець, посадова особа, представник влади, політична посада, посада, чин, ранг, категорія, службова кар'єра, конкурс, корупція, корупційне діяння, відставка, дипломатична служба, цивільна служба, мілітаризована служба, служба в органах місцевого самоврядування, патронатна служба, стажування, підвищення кваліфікації, державний кадровий резерв.

Рекомендована література: 1, 8, 11, 12

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняттю «Державний службовець».
2. Назвіть основні принципи державної служби.
3. Назвіть основні ознаки державної служби.
4. Якими нормативно-правовими актами регламентується діяльність державної служби?
5. Які обмеження та заборони передбачені для державних службовців?

Теми для доповідей :

1. Робочий час і час відпочинку державного службовця, відпустки.
2. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців.
3. Припинення державної служби
4. Особливості проходження державної служби в окремих державних органах.
Патронатна служба

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

- 1.1. Особливості проходження служби державними службовцями.
- 1.2. Призначення на посаду державного службовця.
- 1.3. Службова кар'єра.

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Державна служба, державний службовець, посадова особа, представник влади, політична посада, посада, чин, ранг, категорія, службова кар'єра, конкурс, корупція, корупційне діяння, відставка, дипломатична служба, цивільна служба, мілітаризована служба, служба в органах місцевого самоврядування, патронатна служба, стажування, підвищення кваліфікації, державний кадровий резерв.

3. Робота з нормативно-правовим актом

Розібрати основні розділи ЗУ «Про державну службу»

Самостійна робота до теми 9. «Форми та методи державного управління»

Час: 6 годин

Мета заняття: формування знань про основні форми і методи управління.

План

1. Поняття і види форм державного управління
2. Поняття і види методів державного управління
3. Поняття й ознаки адміністративно-правового примусу

Форми Освоїти термінологічні дефініції: Соціальне управління, державне управління, принцип державного управління, функція державного управління, форма державного управління, метод державного управління, правова форма державного управління, неправова форма державного управління, адміністративний метод, економічний метод, нагляд, контроль, переконання, примус, правовий акт державного управління, дефектний акт державного управління, нікчемний акт державного управління, оспорюваний акт державного управління, організаційні дії, матеріально-технічні операції, адміністративний договір, адміністративні (управлінські) послуги, ревізія, перевірка, виконавча влада.

Рекомендована література: 1, 11,15, 16, 17

Питання для самоконтролю:

1. Які є види форм державного управління?
2. Дія актів державного управління у часі, просторі та за колом осіб.
3. Адміністративний договір?
4. Чим акти управління відрізняються від цивільно-правових актів?
5. Дайте визначення поняття метод державного управління.
6. Охарактеризуйте заходи адміністративно-процесуального забезпечення
7. Назвіть основні ознаки адміністративно-правового примусу.
8. На які види поділяється адміністративний примус?

Теми для доповідей :

1. Основні принципи державного управління.
2. Соціально-психологічні методи.
3. Організаційні та економічні методи.

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

1.1. Управління внутрішніми справами як самостійна галузь державного управління та його основні принципи.

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Соціальне управління, державне управління, принцип державного управління, функція державного управління, форма державного управління, метод державного управління, правова форма державного управління, неправова форма державного управління, адміністративний метод, економічний метод, нагляд, контроль, переконання, примус, правовий акт державного управління, дефектний акт державного управління, нікчемний акт державного управління, оспорюваний акт державного управління, організаційні дії, матеріально-технічні операції, адміністративний договір, адміністративні (управлінські) послуги, ревізія, перевірка, виконавча влада.

Самостійна робота до теми 10. «Адміністративна відповідальність»

Час: 6 години

Мета заняття: формування знань про поняття та ознаки адміністративної відповідальності, адміністративне правопорушення та адміністративні стягнення.

План

1. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності.
2. Адміністративне правопорушення: поняття, юридичний склад та характеристика.
3. Обставини, що звільняють, виключають, пом'якшують та обтяжують адміністративну відповідальність.
4. Адміністративні стягнення та загальні правила їх накладення.

Форми Освоїти термінологічні дефініції: Адміністративна відповідальність, адміністративне правопорушення (проступок), склад адміністративного правопорушення, крайня необхідність, необхідна оборона, деліктоздатність, осудність, об'єкт адміністративного правопорушення, предмет адміністративного правопорушення, об'єктивна сторона адміністративного правопорушення, суб'єкт адміністративного правопорушення, суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення, обставини, що виключають адміністративну відповідальність, обставини, що пом'якшують адміністративну відповідальність, обставини, що обтяжують адміністративну відповідальність, адміністративні стягнення, спеціальний суб'єкт адміністративної відповідальності, попередження, штраф, позбавлення спеціального права, оплатне вилучення предмета, конфіскація, виправні роботи, адміністративний арешт, адміністративне видворення, адміністративна деліктологія, адміністративна деліктність.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 11, 12

Питання для самоконтролю:

1. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності.
2. Співвідношення адміністративної відповідальності з іншими різновидами юридичної відповідальності.
3. Підстави адміністративної відповідальності та їх характеристика.
4. Поняття, ознаки адміністративного правопорушення (проступку).
5. Склад адміністративного правопорушення та характеристика його елементів.
6. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.
7. Обставини, що пом'якшують, обтяжують адміністративну відповідальність.
8. Основні та додаткові адміністративні стягнення: їх характеристика.

Теми для доповідей :

1. Проведення по виконанню постанов про винесення попередження.
2. Проведення по виконанню постанов про накладення штрафу.
3. Проведення по виконанню постанови про конфіскацію предмета, грошей.
4. Проведення по виконанню постанови про позбавлення спеціального права.

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

- 1.1. Основні правила накладення адміністративних стягнень.
- 1.2. Поняття, ознаки адміністративної деліктності
- 1.3. Основні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Адміністративна відповідальність, адміністративне правопорушення (проступок), склад адміністративного правопорушення, крайня необхідність, необхідна оборона, деліктоздатність, осудність, об'єкт адміністративного правопорушення, предмет адміністративного правопорушення, об'єктивна сторона адміністративного правопорушення, суб'єкт адміністративного правопорушення, суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення, обставини, що виключають адміністративну відповідальність, обставини, що пом'якшують адміністративну відповідальність, обставини, що обтяжують адміністративну відповідальність, адміністративні стягнення, спеціальний суб'єкт адміністративної відповідальності, попередження, штраф, позбавлення спеціального права, оплатне вилучення предмета, конфіскація, виправні роботи, адміністративний арешт, адміністративне видворення, адміністративна деліктологія, адміністративна деліктність.

Самостійна робота до теми 11. «Законність та дисципліна у сфері державного управління»

Час: 2 години

Мета заняття: формування знань про законність та дисципліну у сфері державного управління.

План

1. Загальне поняття законності та дисципліни в державному управлінні
2. Контроль та нагляд як способи забезпечення законності та дисципліни в державному управлінні
3. Законодавче забезпечення діяльності органів публічної влади

Форми Освоїти термінологічні дефініції: законність, державна дисципліна, контроль, нагляд, громадський контроль, парламентський контроль, адміністративний контроль, судовий контроль, нагляд органів прокуратури, демократія.

Рекомендована література: 1, 9, 11, 12, 13

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняття законності та дисципліни в державному управлінні.
2. Дайте визначення контролю в державному управлінні.
3. Назвіть акти прокурорського реагування, які використовуються у процесі здійснення нагляду за дотриманням законності та дисципліни у сфері державного управління.
4. Назвіть основні нормативно-правові акти, які складають правову основу діяльності органів публічної влади.

Теми для доповідей :

1. Судовий контроль.
2. Громадський контроль.

Завдання:

1. Самостійно розглянути наступні теоретичні питання:

- 1.1. Прокурорський нагляд за законністю і дисципліною в державному управлінні.

2. Скласти термінологічний словник

Записати до зошиту значення наступних термінів:

Законність, державна дисципліна, контроль, нагляд, громадський контроль, парламентський контроль, адміністративний контроль, судовий контроль, нагляд органів прокуратури, демократія.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів при максимальній оцінці 2 бали

2 бали – опрацьовано додаткову літературу за темою, надані вичерпні відповіді на додаткові питання, відповіді на самостійні питання повні та аргументовані; зроблений термінологічний словник з теми без зауважень і помилок;

1 бал - опрацьовано додаткову літературу, надані відповіді на додаткові питання, відповіді на самостійні питання повні та аргументовані, але зустрічаються неточності викладу матеріалу та правових термінів; зроблений термінологічний словник з теми з незначними помилками, є загальні зауваження.

0-0,5 бали- опрацьовано додаткову літературу в не повному обсязі, надані відповіді на додаткові питання з неточностями, також зустрічаються неточності в поясненні правових термінів; термінологічний словник з теми зроблено з помилками, є значні зауваження.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів при максимальній оцінці 1 бал

1 бал – опрацьовано додаткову літературу за темою, надані вичерпні відповіді на додаткові питання, відповіді на самостійні питання повні та аргументовані; зроблений термінологічний словник з теми без зауважень і помилок;

0,5 бали - опрацьовано додаткову літературу, надані відповіді на додаткові питання, відповіді на самостійні питання повні та аргументовані, але зустрічаються неточності викладу матеріалу та правових термінів; зроблений термінологічний словник з теми з незначними помилками, є загальні зауваження.

0-0,2 бали- опрацьовано додаткову літературу в не повному обсязі, надані відповіді на додаткові питання з неточностями, також зустрічаються неточності в поясненні правових термінів; термінологічний словник з теми зроблено з помилками, є значні зауваження.

Переведення балів у традиційні оцінки та оцінки ECTS

Бали	За шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		залік	
90–100	A	зараховано	
75–89	B	зараховано	
	C		
60–74	D	зараховано	
	E		
35–59	FX	не зараховано	
1–34	F	не зараховано	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України: Закон України від 28. 06. 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. (зі змінами).
2. Кодекс адміністративного судочинства України. Відомості Верховної Ради України. 2005 № 35 - 36, № 37. (зі змінами та доповненнями).
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. додаток до № 51 (зі змінами та доповненнями).
4. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 № 794-VII. Голос України від від 01.03.2014 № 39. Спецвипуск
5. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. Голос України від 09.04.2011 р., №65.
6. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року. Відомості Верховної Ради України. - 1997. - №24 (зі змінами).
7. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999р. Урядовий кур'єр. -15 травня 1999р.(зі змінами).
8. Закон України «Про державну службу» від 17 листопада 2011. Урядовий кур'єр від 17.01.2012р., № 8. (набере чинності з 01.01.2015 р.).
9. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. Голос України від 25.10.2014р., № 206 (введення в дію відбудеться 26.04.2015 р.).
10. Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР «Про звернення громадян».
11. Адміністративне право : підручник. НУ "ЮАУ ім. Ярослава Мудро-

го"; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. 2-ге вид., переробл. та допов. Х. : Право, 2015. 656 с.

12. Адміністративне право : підручник. Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В. М. Гаращук, В. В. Богущкий та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. Х. : Право, 2015. 624 с.

Допоміжна

13. Адміністративне право України: Академічний курс [Текст] : Т. 1. Загальна частина. ред. кол. : В. Б. Авер'янов (голова). К.: Юрид. думка, 2005. 624 с.

14. Адміністративне право України: Академічний курс [Текст]: підручник : у 2 т. Т. 2: Особлива частина. К. : Юрид. думка, 2009. 600 с.

15. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / Авер'янов В.Б., Дерещ В.А., Школик А.М. та ін., За заг. ред. Авер'янова В.Б. К.: Юстініан, 2007. 288с.

16. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики. За заг. ред. В.Б. Авер'янова. К.: Факт, 2003. 384с.

17. Державне управління: теорія і практика [Текст]. К., 1998. 432 с.

18. Загальна теорія держави і права: Навч. посібник. За ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченко, О.В. Петришина. К., 2008.

19. Загальна теорія держави і права: Навч. посібник. За ред. В.В. Копейчикова. К.: Юрінком Інтер, 2010.

20. Конституційне право України: підр. для студ. вищ. навч. закл. За ред. В.П. Колісника та Ю.Г. Барабаша. Х.: Право, 2008. 416 с.

21. Погорілко В. Ф. Конституційне право України: підручник [рекомендовано МОН України]. В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України (Київ), Міністерство внутрішніх справ України (Київ), Національна академія внутрішніх справ (Київ). К., 2011. 532 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua/login/index.php>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри публічного управління, адміністрування та права.
4. Інформаційний пакет з дисципліни розміщений на Веб-сайті курсу <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=79>

Internet:

<http://tamika-2000.narod.ru> - Твій правовий сайт

<http://www.farlep.net/~veritas> Спільнота юристів України

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/b1> - Відомості Верховної Ради України